

Regeling van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van [datum], nr. [Edoc-nummer], houdende het tijdelijk uitzonderen van bepaalde bestuursorganen van de actieve openbaarmakingsplicht in de Wet open overheid (Tijdelijke regeling uitzonderen bestuursorganen van de actieve openbaarmakingsplicht Woo)

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op artikel 10.2 van de Wet open overheid;

Besluit:

Artikel 1

Artikel 3.3, eerste lid, onderdelen d en e, van de Wet open overheid is niet van toepassing op

- a. bestuursorganen bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b, van de Algemene wet bestuursrecht;
- b. onderwijsinstellingen genoemd in onderdeel a van de bijlage bij artikel 1.8, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en onderwijsinstellingen waarvan het bevoegd gezag een bestuursorgaan is als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht;
- c. academische ziekenhuizen genoemd in onderdeel j, onder 1, van de bijlage bij de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 2

Deze regeling treedt gelijktijdig met de Regeling actieve openbaarmaking Woo in werking op 1 november 2024 en vervalt met ingang van 1 mei 2029.

Artikel 3

Deze regeling wordt aangehaald als Tijdelijke regeling uitzonderen bestuursorganen van de actieve openbaarmakingsplicht Woo.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

A.C. van Huffelen

Toelichting

Inleiding

Met deze tijdelijke regeling worden de bestuursorganen aangewezen op welke de nader in werking te treden onderdelen van artikel 3.3, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid (hierna: Woo) niet van toepassing zijn. Het gaat hier om groepen bestuursorganen die tijdelijk worden uitgezonderd van artikel 3.3, eerste lid, onderdelen d en e, van de Woo. Deze regeling treedt gelijktijdig in werking met de eerste tranche van de Regeling actieve openbaarmaking Woo die regels bevat over de wijze waarop de informatiecategorieën actief openbaar moeten worden gemaakt. Daarnaast treedt gelijktijdig artikel 3.3, eerste lid, onderdelen a, b, d, en e, en tweede lid, onderdeel b, van de Woo, in werking.

Met de Woo is ten opzichte van de oude Wet openbaarheid van bestuur de verplichte actieve openbaarmaking van bepaalde categorieën documenten nieuw. Om de overgang en implementatie soepel te laten verlopen en uitvoeringslasten te verlichten, biedt de Woo de mogelijkheid om de verplichte actieve openbaarheid gefaseerd in te voeren. Zo staat in artikel 10.2, eerste lid, een grondslag opgenomen voor een tijdelijke ministeriële regeling waarin de verplichte actieve openbaarmaking voor bepaalde bestuursorganen wordt uitgezonderd voor bepaalde in artikel 3.3, eerste of tweede lid, opgenomen documenten die actief openbaar gemaakt moeten worden.

Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt om de volgende bestuursorgaan tijdelijk uit te zonderen van de actieve openbaarmakingsplicht:

1. B-organen;
2. Onderwijsinstellingen die tevens a-orgaan zijn;
3. Academische ziekenhuizen die tevens a-orgaan zijn.

Deze tijdelijke uitzondering betreft de verplichting tot actieve openbaarmaking van de informatie over de organisatie en werkwijze, genoemd in artikel 3.3, eerste lid, onder d, en de bereikbaarheidsgegevens, genoemd in artikel 3.3, eerste lid, onder e. Het gaat alleen om een uitzondering voor deze gegevens, omdat vooralsnog alleen de verplichting tot actieve openbaarmaking van deze gegevens bij koninklijk besluit in werking zal treden. De uitzondering is nodig omdat er nog gewerkt aan de aansluiting van deze bestuursorganen op de digitale infrastructuur als bedoeld in artikel 3.3b van de Woo. De overige categorieën die gelijktijdig in werking treden, namelijk wetten en algemeen verbindende voorschriften (artikel 3.3, eerste lid, onder a), overige besluiten van algemene strekking (artikel 3.3, eerste lid, onder b) en vergaderstukken van de Staten-Generaal (artikel 3.3, tweede lid, onder b) komen bij de bestuursorganen die in deze tranche uitgezonderd worden niet voor. Zij hoeven daarom niet van laatstgenoemde categorieën uitgezonderd te worden. Het voorgaande laat onverlet dat de bestuursorganen die nu tijdelijk uitgezonderd worden, wel aangemoedigd worden hun bereikbaarheids- en organisatiegegevens zoveel mogelijk zelf actief openbaar te maken op bijvoorbeeld hun eigen website.

B-organen

Bestuursorganen in de zin van artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), ook wel b-organen genoemd, zijn personen of organisaties die naast hun functie als bestuursorgaan, ook nog andere taken vervullen. Bijvoorbeeld APK-keuringsgarages en gerechtsdeurwaarders. Dit betreft een brede en diverse groep van bestuursorganen, waar op dit moment geen volledig overzicht of register van bestaat. Het Register van Overheidsorganisaties (ROO), dat voor de openbaarmaking van de categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens gebruikt wordt, bevat niet alle individuele b-bestuursorganen; sommige b-organen zijn enkel als clusters opgenomen. Er zijn voor veel b-bestuursorganen al wel bestaande registers met per cluster de organisatie- en bereikbaarheidsgegevens van de individuele organen, bijvoorbeeld het Register van Gerechtsdeurwaarders en het Register Notariaat. Het is niet wenselijk om deze bestuursorganen daarnaast ook individueel op te nemen in het ROO, omdat dit tot gevolg zou hebben dat er parallelle registers naast elkaar gaan bestaan. Aangezien nog een oplossing moet worden gezocht om de bestaande registers in de digitale infrastructuur onder te brengen, worden deze organisaties tijdelijk uitgezonderd.

Onderwijsinstellingen

Onderwijsinstellingen die bestuursorganen zijn in de zin van artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, van de Awb, oftewel a-orgaan zijn, worden uitgezonderd van de actieve openbaarmakingsplicht.

Het gaat hier om

- openbare hogescholen en universiteiten, die tevens worden genoemd in onderdeel a van de bijlage bij artikel 1.8, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek; en
- onderwijsinstellingen (openbare scholen en instellingen) waarvan het bevoegd gezag een a-orgaan is. Te denken valt aan een basisschool dat in stand wordt gehouden door een door de gemeenteraad bij verordening ingestelde openbare rechtspersoon (zie ook artikel 47 van de Wet op het primair onderwijs).

Sommige onderwijsinstellingen zijn a-orgaan, andere zijn b-orgaan. In praktijk gaat het echter om hetzelfde soort organisatie, met dezelfde verplichtingen voor de Woo, en dezelfde impact van deze verplichtingen op de organisatie. Het zou ook voor de eindgebruiker niet duidelijk zijn waarom van de ene onderwijsinstelling wel actief openbaar gemaakte informatie te vinden is via het ROO, en van de andere niet. Daarom geldt de tijdelijke uitzondering ook voor onderwijsinstellingen die a-orgaan zijn. Net als voor de b-organen, wordt voor de onderwijsinstellingen die a-orgaan zijn onderzocht hoe hun actief openbaar te maken documenten, waaronder de informatie die valt onder de categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens, op een overzichtelijke en efficiënte manier vindbaar gemaakt kunnen worden via de digitale infrastructuur.

Academische ziekenhuizen

Academische ziekenhuizen die a-orgaan zijn, worden uitgezonderd van de actieve openbaarmakingsplicht. Deze ziekenhuizen worden ook genoemd in onderdeel j, onder 1, van de bijlage bij de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Voor academische ziekenhuizen geldt hetzelfde als voor onderwijsinstellingen. Sommige academische ziekenhuizen zijn a-orgaan, andere zijn b-orgaan. In praktijk gaat het echter om hetzelfde soort organisatie. Daarom geldt de tijdelijke uitzondering ook voor academische ziekenhuizen die a-orgaan zijn. Net als voor de b-organen, wordt voor de academische ziekenhuizen die a-orgaan zijn onderzocht hoe hun actief openbaar te maken documenten, waaronder de informatie die valt onder de categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens, op een overzichtelijke en efficiënte manier vindbaar gemaakt kunnen worden via de digitale infrastructuur.

Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van de eerste tranche van deze regeling is voorzien op 1 november 2024 en treedt gelijktijdig in werking met de eerste tranche van de Regeling actieve openbaarmaking Woo. Op 1 november zal bij koninklijk besluit ook artikel 3.3, eerste lid, onderdelen a, b, d en e, en tweede lid, onderdeel b, van de Woo in werking treden.

Vervaltermijn

Deze regeling vervalt op 1 mei 2029. In de Woo is een evaluatie voorzien voor vijf jaar na inwerkingtreding (1 mei 2022). Deze evaluatie vindt uiterlijk 1 mei 2027 plaats. Het is van belang dat voldoende ervaring is opgedaan met de laatste categorieën die in werking treden zodat die ook geëvalueerd kunnen worden. Het is ook denkbaar dat de evaluatie noopt tot het maken van nieuwe keuzes met betrekking tot de actieve openbaarmakingsplicht. Om uitvoering te kunnen geven aan de keuzes is het van belang dat de regeling langer voortduurt dan de uiterlijke evaluatiedatum.

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,